

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.326.5.2022
Data wpływu 02.12.2022

Do druku nr 2838

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 2 grudnia 2022 r.

BAS-WAPEiM-2328/22
TRYB PILNY

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFA ILS
L.dz. DS.1120.511.2022
Data wpływu 2.12.2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Kazimierz Smoliński)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Ustawa określa zadania i kompetencje Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (dalej: Komisja); szczególny tryb postępowania w przedmiocie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022; środki zaradcze stosowane wobec osób będących w latach 2007-2022 funkcjonariuszami publicznymi lub członkami kadry kierowniczej wyższego szczebla spółki, którzy pod wpływem rosyjskim działali na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej; sposób prowadzenia przez Komisję działalności informacyjnej i prewencyjnej dotyczącej wpływów rosyjskich w latach 2007-2022 (art. 1 projektu).

Proponowana ustawa zakłada utworzenie Komisji, będącej organem administracji publicznej, stojącym na straży interesu publicznego w zakresie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (art. 3 ust. 1 oraz art. 48 projektu).

Do zadań Komisji będzie należało prowadzenie postępowań mających na celu wyjaśnianie przypadków funkcjonariuszy publicznych¹ lub członków kadry kierowniczej wyższego szczebla², którzy w latach 2007-2022 pod wpływem

¹ Funkcjonariusz publiczny – w rozumieniu w art. 115 § 13 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.; art. 2 pkt 2 projektu).

² Członek kadry kierowniczej wyższego szczebla – członek zarządu, członek rady nadzorczej, dyrektor, pracownik, syndyk lub likwidator spółki, który w związku z zajmowanym

rosyjskim³, działając na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej: 1) podejmowali czynności urzędowe, w tym czynności materialno-techniczne, w szczególności tworzyli i powielali nośniki informacji lub udostępniali ich treść osobom trzecim; 2) w imieniu organu władzy publicznej przygotowywali, wpływali na treść lub wydawali decyzje administracyjne lub inne akty stosowania prawa; 3) składali oświadczenia woli w imieniu organu władzy publicznej lub spółki, w szczególności zawierali umowy z podmiotami trzecimi, lub w związku z zajmowanym stanowiskiem brali udział w powzięciu decyzji o złożeniu oświadczenia woli, w tym negocjacjach; 4) podejmowali decyzje o zatrudnieniu pracowników lub wyborze kontrahenta w ramach organu władzy publicznej lub spółki; 5) dysponowali środkami publicznymi lub środkami spółki; 6) uczestniczyli w procesie stanowienia prawa jako reprezentanci organów władzy publicznej lub spółki; 7) brali udział w negocjacjach i zawarciu umowy międzynarodowej; 8) brali udział w przygotowaniu lub prezentacji stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej na forum międzynarodowym, w szczególności w ramach prac organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem; 9) wpływali lub starali się wywrzeć wpływ na czynności, o których mowa w pkt 1-8 (art. 4 ust. 1 projektu).

Ponadto Komisja będzie badała przypadki wpływów rosyjskich na osoby inne niż wskazane w art. 4 ust. 1 projektu, o ile w istotny sposób oddziaływały one na bezpieczeństwo wewnętrzne lub godziły w interesy Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie: 1) wpływu na środki masowego komunikowania; 2) rozpowszechniania fałszywych informacji; 3) działalności stowarzyszeń lub fundacji; 4) działalności związków zawodowych, związków lub organizacji pracodawców; 5) funkcjonowania infrastruktury krytycznej; 6) funkcjonowania partii politycznych; 7) organizacji systemu opieki zdrowotnej, w szczególności zwalczania chorób zakaźnych; 8) ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 4 ust. 2 projektu).

Komisja będzie mogła: stosować środki zaradcze (art. 5 projektu); podejmować działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji

stanowiskiem podejmował decyzje mające istotny wpływ na sprawy majątkowe tej spółki, w tym na jej politykę finansową i operacyjną (art. 2 pkt 1 projektu).

³ Wpływ rosyjski – każde działanie: a) osób będących przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej, w szczególności osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, ze zm.; dalej: u.p.p.); b) osób znanych jako bliscy współpracownicy osób będących przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 12 u.p.p.; c) osób powiązanych osobiście, organizacyjnie lub finansowo z osobami, o których mowa w lit. a lub b; d) innych osób lub innych podmiotów działających na zlecenie osób, o których mowa w lit. a-c – prowadzone zarówno metodami prawnie dozwolonymi, jak i bezprawnymi, zmierzające do wywarcia wpływu na działania spółek lub organów władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 pkt 8 projektu).

organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie zwalczania wpływów rosyjskich, a także działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności określonych osób (art. 6 projektu); prowadzić działalność informacyjną i prewencyjną (art. 7 projektu).

Komisja będzie mogła przetwarzać wszelkie informacje niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)⁴ (dalej: rozporządzenie (UE) 2016/679). Komisja, w celu realizacji zadań wynikających z proponowanej ustawy, będzie mogła przetwarzać dane o osobie uzyskane na podstawie art. 16 lub art. 18 projektu bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą. Dokumentacja zgromadzona w toku postępowania Komisji nie będzie stanowiła informacji publicznej i nie będzie podlegała udostępnieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (art. 8 projektu).

Skład i tryb powoływania Komisji określono w rozdziale 3 projektu (art. 9-13 projektu) oraz w art. 49-51 projektu. Zgodnie z proponowanym aktem w skład Komisji wejdzie 9 członków w randze sekretarza stanu powoływanych i odwoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Rady Ministrów wybierze przewodniczącego Komisji spośród członków Komisji. Jednym z wymogów powołania na członka Komisji jest posiadanie obywatelstwa polskiego (art. 9 projektu).

Zasady postępowania przed Komisją uregulowano w rozdziale 4 (art. 14-39 projektu). Komisja będzie uprawniona do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i uchwał; przewodniczący Komisji będzie mógł wydawać zarządzenia (art. 14 projektu). Decyzje administracyjne, postanowienia i uchwały Komisji są ostateczne (art. 15 ust. 4 projektu).

Na wniosek przewodniczącego Komisji, w terminie i w zakresie wskazanych we wniosku, określone podmioty⁵ powinny zapewnić przewodniczącemu oraz wyznaczonym przez niego członkom Komisji dostęp do wszelkich, łącznie z zawierającymi informacje niejawne oraz tajemnicę przedsiębiorstwa, materiałów (w tym archiwalnych i operacyjnych, akt

⁴ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1, ze zm.

⁵ Obowiązek udostępnienia materiałów odnosi się do: Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Szefa Centralnego Biura Śledczego, Prokuratora Generalnego, prokuratorów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesów sądów powszechnych, sądów wojskowych oraz sądów administracyjnych, organów administracji rządowej i samorządowej, podległych im jednostek organizacyjnych, organów samorządów zawodowych, a także innych jednostek organizacyjnych i instytucji.

postępowania przygotowawczych i sądowych), a także do innych dokumentów niezbędnych do wykonywania zadań Komisji oraz zapewnić wszelką inną pomoc przy wykonywaniu tych zadań. Spółki⁶, na wniosek przewodniczącego Komisji, w terminie i w zakresie wskazanych we wniosku, powinny zapewnić przewodniczącemu Komisji oraz wyznaczonym przez niego członkom Komisji dostęp do wszelkich, łącznie z zawierającymi informacje niejawne i tajemnicę przedsiębiorstwa, materiałów i dokumentów niezbędnych do wykonywania zadań Komisji. W przypadku aktu postępowania przygotowawczego i sądowego, na wniosek przewodniczącego Komisji, właściwy prokurator lub prezes właściwego sądu powinien przekazać niezbędne dokumenty z aktu sprawy lub ich kopie, a także przesłać akta albo ich kopie w całości lub w określonej części. W przypadku sprawy w toku lub postępowania niezakończonych prawomocnym orzeczeniem prokurator lub prezes sądu będzie mógł przekazać zamiast dokumentów lub aktu ich kopie. Przewodniczącemu oraz członkom Komisji będzie przysługiwało prawo wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się określone informacje i materiały, oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych (art. 16 projektu).

Przewodniczący Komisji będzie mógł wystąpić do: a) prokuratora z wnioskiem o przeszukanie pomieszczeń lub innych miejsc lub zajęcie rzeczy w celu zabezpieczenia dowodu w sprawie – Prokurator przekaze Komisji zajęte rzeczy (art. 17 projektu); b) Komendanta Głównego Policji o uzyskanie danych, o których mowa w art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷ (art. 18 projektu).

Ponadto, w odniesieniu do prowadzonego postępowania projekt zawiera regulacje określające w szczególności: zasady prowadzenia czynności sprawdzających (art. 19 projektu); wszczęcie postępowania (art. 20 projektu); przeprowadzenie rozprawy (art. 21 projektu); możliwość utrwalania obrazu i dźwięku z przebiegu rozprawy (art. 22 projektu); postępowanie dowodowe (art. 23-31 projektu).

⁶ Spółka – przedsiębiorstwo państwowe, spółka realizująca misję publiczną w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, ze zm.), lub spółka, w której prawa z akcji albo udziałów Skarbu Państwa w latach 2007-2022: a) wykonywał minister kierujący działem administracji rządowej lub pełnomocnik rządu; b) wykonywała państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która jest podległa ministrowi kierującemu działem administracji rządowej lub jest przez niego nadzorowana; c) wykonywała inna spółka, w której prawa z akcji albo udziałów Skarbu Państwa wykonywali minister kierujący działem administracji rządowej, państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która jest podległa ministrowi kierującego działem administracji rządowej lub jest przez niego nadzorowana (art. 2 pkt 5 projektu).

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, ze zm.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Komisja powinna wydać decyzję administracyjną, w której: a) stwierdza działanie osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1 projektu, pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej i, o ile uzna to za niezbędne, zarządza środki zaradcze, o których mowa w art. 36 ust. 1⁸; b) stwierdza wydanie decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 projektu, i zarządza jeden ze środków zaradczych, o których mowa w art. 37 ust. 1 projektu⁹; c) stwierdza, że działanie osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1 projektu, nie było działaniem pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej (art. 35 projektu).

Projekt zakłada, że w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a. z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 k.p.a. Przepisy k.p.a. nie będą również stosowane do czynności sprawdzających, o których mowa w art. 19 ust. 1 projektu (art. 39 ust. 1-2 projektu).

Do spraw określonych w art. 22 projektu (dokonywanie przez przedstawicieli środków masowego przekazu utrwał obrazu i dźwięku) oraz w art. 40 ust. 5 projektu (coroczny raport z działalności Komisji) nie będą miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych¹⁰.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

⁸ Środki zaradcze, o których mowa w art. 36 ust. 1 projektu, obejmują: 1) cofnięcie poświadczenia bezpieczeństwa lub nałożenie zakazu otrzymania poświadczenia bezpieczeństwa na okres do 10 lat od dnia wydania decyzji administracyjnej; 2) zakaz pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres do 10 lat; 3) cofnięcie pozwolenia na broń, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955, ze zm.; dalej: u.b.a.), lub nałożenie zakazu posiadania pozwolenia na broń na okres do 10 lat od dnia wydania decyzji administracyjnej.

⁹ Środki zaradcze, o których mowa w art. 37 ust. 1 projektu obejmują: 1) uchylenie decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał tę decyzję; 2) uchylenie decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał tę decyzję; 3) stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 poz. 2000, ze zm.; dalej: k.p.a.); 4) stwierdzenie, że decyzja administracyjna, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, została wydana z naruszeniem prawa i wywołała nieodwracalne skutki prawne, o których mowa w art. 39 ust. 4 oraz wskazanie okoliczności, z powodu których nie można uchylić tej decyzji.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

2.1. Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić:

- art. 16 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE), przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Przepis ten ustanawia zasadę prawa UE ochrony danych osobowych, mającą ogólne zastosowanie, czyli dotyczącą przetwarzania danych w sektorze prywatnym i publicznym. Artykuł 16 ust. 1 TfUE wskazuje na potrzebę ochrony danych osobowych nie tylko w zakresie przetwarzania ich przez instytucje UE, ale również w odniesieniu do przetwarzania ich przez państwa członkowskie.

- art. 8 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPPUE), przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą (art. 8 ust. 2 KPPUE).

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającą decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW¹¹ (dalej: dyrektywa (UE) 2016/680). Akt ten ustanawia przepisy o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom (art. 1 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680).

- rozporządzenie (UE) 2016/679. Rozporządzenie to ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679).

2.2. Z uwagi na treść projektu ustawy należy również uwzględnić art. 45 TfUE, ustanawiający swobodę przepływu pracowników wewnątrz Unii.

2.3. Analiza projektu wymaga również uwzględnienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni¹² (dalej: dyrektywa (UE) 2021/555). Akt ten określa zasady harmonizacji ustawodawstwa dotyczącego broni palnej w ramach UE.

¹¹ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 89, ze zm.

¹² Dz. Urz. UE L 115 z 6.4.2021, s. 1.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1 Proponowana ustawa powinna zostać poddana ocenie co do zgodności z wymogami prawa UE dotyczącymi ochrony danych osobowych.

3.1.1. W zakresie, w którym art. 16 projektu przewiduje konieczność przekazywania danych osobowych przetwarzanych wcześniej przez właściwe organy do określonych celów (zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych oraz wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom), przepis ten podlega ocenie co do zgodności z dyrektywą (UE) 2016/680. W art. 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680 określono zakaz przetwarzania danych osobowych zebranych przez właściwe organy do celów innych niż wymienione powyżej. Przepis ten wprowadza jednocześnie dwa wyjątki od wspomnianego zakazu. Dotyczą one przetwarzania, które jest dozwolone na podstawie prawa UE, bądź też regulacji państw członkowskich. Zgodnie z analizowanym 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680 w przypadku zastosowania jednego z wyjątków, do przetwarzania danych będą miały zastosowanie regulacje rozporządzenia (UE) 2016/679, chyba że przetwarzanie odbywa się w toku działalności nieobjętej prawem Unii.

Należy uznać, że proponowane rozwiązanie zawarte w art. 16 projektu (będące krajową podstawą dla przetwarzania danych osobowych) spełnia kryteria przetwarzania określone w art. 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680. W związku z tym proponowany art. 16 projektu nie narusza dyrektywy (UE) 2016/680.

3.1.2. W art. 8 ust. 1 projektu określono, iż Komisja przetwarza wszelkie informacje niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679. Zarówno wspomniany przepis, będący ogólną podstawą przetwarzania danych, jak i regulacje szczegółowe (w tym analizowany uprzednio art. 16 projektu) podlegają ocenie co do zgodności z rozporządzeniem (UE) 2016/679.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2016/679 dane osobowe oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej; możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

W art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/679 wskazano podstawy przetwarzania danych osobowych w ogólności (z wyłączeniem danych wymienionych w art. 9 oraz art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679). Zgodnie z wymienioną regulacją przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie

w przypadkach, gdy (i w takim zakresie, w jakim) spełniony jest co najmniej jeden z wymienionych w tym przepisie warunków.

W art. 9 rozporządzenia (UE) 2016/679 określono zasady przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych (danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych; danych genetycznych; danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej; danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej). Przepis ten zakazuje przetwarzania wspomnianych danych, chyba że zostanie spełniony jeden z warunków określonych w art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/679.

Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679 przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 tego aktu wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli jest ono dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych.

Na podstawie art. 3 projektu Komisja jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego w zakresie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022. Zadania Komisji określono w art. 4 projektu. W art. 8 projektu wprowadzono ustawowe ograniczenie przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z tym przepisem przetwarzaniem mogłyby być objęte dane osobowe niezbędne do realizacji ustawowych zadań Komisji.

Analiza proponowanych przepisów prowadzi do wniosku, że projektowana regulacja spełnia kryteria przetwarzania danych osobowych określone w rozporządzeniu (UE) 2016/679.

W odniesieniu do przetwarzania przez Komisję danych osobowych w ogólności, innych niż określone w art. 9 oraz art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679, jako podstawę przetwarzania należy wskazać art. 6 ust. 1 lit. e rozporządzenia (UE) 2016/679, zgodnie z którym przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem wówczas, gdy jest ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Ponadto, jak stanowi ust. 3 przywołanego przepisu, podstawa przetwarzania musi być określona w prawie Unii Europejskiej lub w prawie krajowym, zaś w odniesieniu do celu przetwarzania musi być niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

W zakresie przetwarzania przez Komisję szczególnych kategorii danych osobowych określonych w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679

jako podstawę przetwarzania należy wskazać art. 9 ust. 2 lit. g rozporządzenia (UE) 2016/679, na mocy którego przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem, gdy jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa projekt spełnia przesłanki wskazane w art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679, w związku z tym, iż przetwarzanie będzie prowadzone pod nadzorem władz publicznych, ponadto będzie ono dozwolone na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującego odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Należy uznać, iż proponowane rozwiązania w zakresie w którym dotyczą one ochrony danych osobowych nie są sprzeczne z przepisami dyrektywy (UE) 2016/680 oraz rozporządzenia (UE) 2016/679.

3.2. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 projektu w skład Komisji może zostać powołana osoba, która ma obywatelstwo polskie. Proponowany przepis wymaga oceny co do zgodności z art. 45 TfUE.

Wspomniana traktatowa zasada obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE (dalej: TSUE) swoboda przepływu pracowników oznacza zniesienie także barier o charakterze niedyskryminującym. Za sprzeczne z art. 45 TfUE TSUE uznaje regulacje krajowe, które uniemożliwiają lub zniechęcają pracownika (obywatela UE) do skorzystania ze swobody przemieszczania się do innego państwa członkowskiego. Postanowienia art. 45 TfUE nie mają jednak zastosowania do zatrudnienia w administracji publicznej (art. 45 ust. 4 TfUE). Wyłączenie to ma charakter wyjątku, nie można więc traktować go rozszerzająco. Jego treść, wraz z pojęciem „administracja publiczna”, jest przedmiotem orzecznictwa TSUE¹³.

TSUE stwierdził, że pojęcie administracji publicznej w rozumieniu przepisów TfUE należy interpretować i stosować jednolicie w całej Unii i w związku z tym nie może być w pełni pozostawione uznaniu państw

¹³ Zob. m.in. wyroki TSUE: z 17 grudnia 1980 r. w sprawie C-149/79, *Komisja p. Belgii*, ECLI:EU:C:1980:297, pkt 10, 12, 18 i 19 oraz z 16 czerwca 1987 r. w sprawie 225/85, *Komisja p. Włochom*, ECLI:EU:C:1987:284, pkt 7 a także wyroki TSUE: z dnia 6 października 2015 r. w sprawie C-298/14, *Brouillard*, ECLI:EU:C:2015:652, pkt 30-32 oraz z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie C-20/16, *Bechtel*, ECLI:EU:C:2017:488, pkt 34 i 35.

członkowskich. Zgodnie z orzecnictwem TSUE art. 45 ust. 4 TfUE ma zastosowanie tylko do stanowisk, które są związane z bezpośrednim lub pośrednim udziałem w wykonywaniu władzy powierzanej przez prawo publiczne oraz funkcji, które mają na celu ochronę ogólnych interesów państwa lub władz publicznych i wymagają zatem od osób dysponujących tymi uprawnieniami istnienia szczególnej relacji solidarności z państwem oraz wzajemności praw i obowiązków leżących u podstaw więzów obywatelstwa. W ocenie TSUE art. 45 ust. 4 TfUE może być zastosowany wówczas, gdy wykonywanie uprawnień przyznanych przez prawo publiczne odbywa się regularnie oraz nie jest bardzo niewielką częścią prowadzonej aktywności. Wyłączenia określonego w art. 45 ust. 4 TFUE nie stosuje się natomiast do stanowisk, które podlegają wprowadzie państwu lub innym podmiotom prawa publicznego, jednak nie wiążą się ze współdziałaniem przy wykonywaniu zadań należących do administracji publicznej we właściwym znaczeniu.

Zgodnie z projektem w skład Komisji wejdzie 9 członków w randze sekretarza stanu powoływanych i odwoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (art. 9 ust. 1 projektu). Członkowie Komisji w zakresie sprawowania swojej funkcji w Komisji będą niezależni i nie będą podlegać służbowo Prezesowi Rady Ministrów (art. 9 ust. 7). Wygaśnięcie członkostwa w Komisji nastąpi po spełnieniu jednej z enumeratywnie wymienionych przesłanek wskazanych w art. 10 ust. 1 projektu. Komisja będzie organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego w zakresie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 (art. 3 ust. 1 projektu). Zadania Komisji w zakresie prowadzenia postępowań określono w art. 4 projektu. Komisja będzie mogła wydawać decyzje administracyjne, postanowienia i uchwały (art. 14 ust. 1 projektu). W określonych prawem sytuacjach Komisja będzie mogła przesłuchiwać osoby co do okoliczności, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” (art. 26 projektu). W wyniku przeprowadzonego postępowania Komisja będzie zobowiązana do wydania decyzji administracyjnej, w której w szczególności będzie mogła stwierdzić zastosowanie określonych środków zaradczych (art. 35-37 projektu).

Uwzględniając przewidziane w projekcie ustawy kompetencje, zakres zadań oraz szczególną pozycję Komisji należy uznać, że sprawowanie funkcji jej członka będzie wymagało istnienia szczególnych relacji w stosunku do państwa, wynikających z więzów obywatelstwa. Pełnienie tej funkcji byłoby więc zatrudnieniem w administracji publicznej, spełniającym kryterium wyjątku przewidzianego w art. 45 ust. 4 TfUE. Należy zatem uznać, że w omawianym przypadku wymóg obywatelstwa polskiego jest usprawiedliwiony, zasada swobody przepływu pracowników nie ma zastosowania, a projektowany przepis nie jest sprzeczny z prawem UE.

3.3. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 3 projektu Komisja, wydając decyzję administracyjną, może zastosować co najmniej jeden ze środków zaradczych, w szczególności cofnięcie pozwolenia na broń, o którym mowa w art. 9 ust. 1 u.b.a., lub nałożenie zakazu posiadania pozwolenia na broń na okres do 10 lat od dnia wydania decyzji administracyjnej. Na podstawie art. 5 ust. 2 projektu środki zaradcze będą stosowane, gdy jest to konieczne, aby zapobiec ponownemu działaniu pod wpływem rosyjskim na szkodę interesu Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę, która była funkcjonariuszem publicznym lub członkiem kadry kierowniczej wyższego szczebla w latach 2007-2022. W oparciu o dodawany ust. 3a w art. 17 u.b.a. właściwy organ Policji odmówi wydania pozwolenia na broń osobie, wobec której zastosowano środek zaradczy, o którym mowa w art. 36 ust. 1 pkt 3 projektu (art. 42 pkt 1 projektu). Ponadto, na podstawie dodawanego pkt 2a w art. 18 ust. 1 u.b.a. właściwy organ Policji cofnie pozwolenie na broń, jeżeli osoba, której takie pozwolenie wydano została określona jako osoba, która działała pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, i obowiązuje wobec niej środek zaradczy, o którym mowa w art. 36 ust. 1 pkt 3 (art. 42 pkt 2 projektu).

Przywołane przepisy projektu wymagają oceny co do zgodności z dyrektywą (UE) 2021/555, w szczególności z art. 6 ust. 1 tego aktu dotyczącym zezwoleń na nabycie i posiadanie broni. Zgodnie z przywołanym przepisem, bez uszczerbku dla art. 3 dyrektywy (UE) 2021/555, państwa członkowskie zezwalają na nabycie i posiadanie broni palnej wyłącznie osobom, które przedstawią ważną przyczynę i które: a) ukończyły 18 rok życia, z wyjątkiem nabycia, innego niż w drodze zakupu, i posiadania broni palnej do celów myślistwa i strzelectwa sportowego, pod warunkiem że w tym przypadku osoby poniżej 18 roku życia posiadają zgodę rodziców lub są pod opieką rodzica lub osoby dorosłej posiadającej ważne pozwolenie na broń palną lub do celów łowieckich, lub znajdują się na terenie licencjonowanego ośrodka szkoleniowego lub innego zatwierdzonego ośrodka, a rodzic lub osoba dorosła posiadająca ważne pozwolenie na broń palną lub do celów łowieckich przyjmuje odpowiedzialność za należyte przechowywanie zgodnie z art. 7; oraz b) nie wydają się stanowić zagrożenia dla samych siebie lub innych, dla porządku publicznego lub dla bezpieczeństwa publicznego; fakt skazania za popełnione umyślnie przestępstwo z użyciem przemocy uznaje się za element wskazujący na takie zagrożenie.

Projektowane regulacje nie są sprzeczne z dyrektywą (UE) 2021/555.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. ...SPS-WP.020.328.6.2022

Data wpływu ...02.12.2022

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 2 grudnia 2022 r.

BAS-WAPEiM-2329/21

TRYB PILNY

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KCS

L.dz. DS: M20, Sm 2022(2)

Data wpływu ...2.12.2022v.

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Kazimierz Smoliński) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Ustawa określa zadania i kompetencje Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (dalej: Komisja); szczególny tryb postępowania w przedmiocie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022; środki zaradcze stosowane wobec osób będących w latach 2007-2022 funkcjonariuszami publicznymi lub członkami kadry kierowniczej wyższego szczebla spółki, którzy pod wpływem rosyjskim działali na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej; sposób prowadzenia przez Komisję działalności informacyjnej i prewencyjnej dotyczącej wpływów rosyjskich w latach 2007-2022 (art. 1 projektu).

Proponowana ustawa zakłada utworzenie Komisji, będącej organem administracji publicznej, stojącym na straży interesu publicznego w zakresie badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (art. 3 ust. 1 oraz art. 48 projektu).

Do zadań Komisji będzie należało prowadzenie postępowań mających na celu wyjaśnianie przypadków funkcjonariuszy publicznych¹ lub członków kadry kierowniczej wyższego szczebla², którzy w latach 2007-2022 pod wpływem

¹ Funkcjonariusz publiczny – w rozumieniu w art. 115 § 13 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.; art. 2 pkt 2 projektu).

² Członek kadry kierowniczej wyższego szczebla – członek zarządu, członek rady nadzorczej, dyrektor, pracownik, syndyk lub likwidator spółki, który w związku z zajmowanym

rosyjskim³, działając na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej: 1) podejmowali czynności urzędowe, w tym czynności materialno-techniczne, w szczególności tworzyli i powielali nośniki informacji lub udostępniali ich treść osobom trzecim; 2) w imieniu organu władzy publicznej przygotowywali, wpływali na treść lub wydawali decyzje administracyjne lub inne akty stosowania prawa; 3) składali oświadczenia woli w imieniu organu władzy publicznej lub spółki, w szczególności zawierali umowy z podmiotami trzecimi, lub w związku z zajmowanym stanowiskiem brali udział w powzięciu decyzji o złożeniu oświadczenia woli, w tym negocjacjach; 4) podejmowali decyzje o zatrudnieniu pracowników lub wyborze kontrahenta w ramach organu władzy publicznej lub spółki; 5) dysponowali środkami publicznymi lub środkami spółki; 6) uczestniczyli w procesie stanowienia prawa jako reprezentanci organów władzy publicznej lub spółki; 7) brali udział w negocjacjach i zawarciu umowy międzynarodowej; 8) brali udział w przygotowaniu lub prezentacji stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej na forum międzynarodowym, w szczególności w ramach prac organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem; 9) wpływali lub starali się wywrzeć wpływ na czynności, o których mowa w pkt 1-8 (art. 4 ust. 1 projektu).

Ponadto Komisja będzie badała przypadki wpływów rosyjskich na osoby inne niż wskazane w art. 4 ust. 1 projektu, o ile w istotny sposób oddziaływały one na bezpieczeństwo wewnętrzne lub godziły w interesy Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie: 1) wpływu na środki masowego komunikowania; 2) rozpowszechniania fałszywych informacji; 3) działalności stowarzyszeń lub fundacji; 4) działalności związków zawodowych, związków lub organizacji pracodawców; 5) funkcjonowania infrastruktury krytycznej; 6) funkcjonowania partii politycznych; 7) organizacji systemu opieki zdrowotnej, w szczególności zwalczania chorób zakaźnych; 8) ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 4 ust. 2 projektu).

Komisja będzie mogła: stosować środki zaradcze (art. 5 projektu); podejmować działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji

stanowiskiem podejmował decyzje mające istotny wpływ na sprawy majątkowe tej spółki, w tym na jej politykę finansową i operacyjną (art. 2 pkt 1 projektu).

³ Wpływ rosyjski – każde działanie: a) osób będących przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej, w szczególności osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, ze zm.; dalej: u.p.p.); b) osób znanych jako bliscy współpracownicy osób będących przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 12 u.p.p.; c) osób powiązanych osobiście, organizacyjnie lub finansowo z osobami, o których mowa w lit. a lub b; d) innych osób lub innych podmiotów działających na zlecenie osób, o których mowa w lit. a-c – prowadzone zarówno metodami prawnie dozwolonymi, jak i bezprawnymi, zmierzające do wywarcia wpływu na działania spółek lub organów władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 pkt 8 projektu).

organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie zwalczania wpływów rosyjskich, a także działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności określonych osób (art. 6 projektu); prowadzić działalność informacyjną i prewencyjną (art. 7 projektu).

Komisja będzie mogła przetwarzać wszelkie informacje niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)⁴ (dalej: rozporządzenie (UE) 2016/679). Komisja, w celu realizacji zadań wynikających z proponowanej ustawy, będzie mogła przetwarzać dane o osobie uzyskane na podstawie art. 16 lub art. 18 projektu bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą. Dokumentacja zgromadzona w toku postępowania Komisji nie będzie stanowiła informacji publicznej i nie będzie podlegała udostępnieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (art. 8 projektu).

Skład i tryb powoływania Komisji określono w rozdziale 3 projektu (art. 9-13 projektu) oraz w art. 49-51 projektu. Zgodnie z proponowanym aktem w skład Komisji wejdzie 9 członków w randze sekretarza stanu powoływanych i odwoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Rady Ministrów wybierze przewodniczącego Komisji spośród członków Komisji. Jednym z wymogów powołania na członka Komisji jest posiadanie obywatelstwa polskiego (art. 9 projektu).

Zasady postępowania przed Komisją uregulowano w rozdziale 4 (art. 14-39 projektu). Komisja będzie uprawniona do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i uchwał; przewodniczący Komisji będzie mógł wydawać zarządzenia (art. 14 projektu). Decyzje administracyjne, postanowienia i uchwały Komisji są ostateczne (art. 15 ust. 4 projektu).

Na wniosek przewodniczącego Komisji, w terminie i w zakresie wskazanych we wniosku, określone podmioty⁵ powinny zapewnić przewodniczącemu oraz wyznaczonym przez niego członkom Komisji dostęp do wszelkich, łącznie z zawierającymi informacje niejawne oraz tajemnicę przedsiębiorstwa, materiałów (w tym archiwalnych i operacyjnych, akt

⁴ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1, ze zm.

⁵ Obowiązek udostępnienia materiałów odnosi się do: Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Szefa Centralnego Biura Śledczego, Prokuratora Generalnego, prokuratorów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesów sądów powszechnych, sądów wojskowych oraz sądów administracyjnych, organów administracji rządowej i samorządowej, podległych im jednostek organizacyjnych, organów samorządów zawodowych, a także innych jednostek organizacyjnych i instytucji.

postępowań przygotowawczych i sądowych), a także do innych dokumentów niezbędnych do wykonywania zadań Komisji oraz zapewnić wszelką inną pomoc przy wykonywaniu tych zadań. Spółki⁶, na wniosek przewodniczącego Komisji, w terminie i w zakresie wskazanych we wniosku, powinny zapewnić przewodniczącemu Komisji oraz wyznaczonym przez niego członkom Komisji dostęp do wszelkich, łącznie z zawierającymi informacje niejawne i tajemnicę przedsiębiorstwa, materiałów i dokumentów niezbędnych do wykonywania zadań Komisji. W przypadku aktu postępowania przygotowawczego i sądowego, na wniosek przewodniczącego Komisji, właściwy prokurator lub prezes właściwego sądu powinien przekazać niezbędne dokumenty z aktu sprawy lub ich kopie, a także przesłać akta albo ich kopie w całości lub w określonej części. W przypadku sprawy w toku lub postępowania niezakończonych prawomocnym orzeczeniem prokurator lub prezes sądu będzie mógł przekazać zamiast dokumentów lub aktu ich kopie. Przewodniczącemu oraz członkom Komisji będzie przysługiwało prawo wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się określone informacje i materiały, oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych (art. 16 projektu).

Przewodniczący Komisji będzie mógł wystąpić do: a) prokuratora z wnioskiem o przeszukanie pomieszczeń lub innych miejsc lub zajęcie rzeczy w celu zabezpieczenia dowodu w sprawie – Prokurator przekaze Komisji zajęte rzeczy (art. 17 projektu); b) Komendanta Głównego Policji o uzyskanie danych, o których mowa w art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷ (art. 18 projektu).

Ponadto, w odniesieniu do prowadzonego postępowania projekt zawiera regulacje określające w szczególności: zasady prowadzenia czynności sprawdzających (art. 19 projektu); wszczęcie postępowania (art. 20 projektu); przeprowadzenie rozprawy (art. 21 projektu); możliwość utrwalania obrazu i dźwięku z przebiegu rozprawy (art. 22 projektu); postępowanie dowodowe (art. 23-31 projektu).

⁶ Spółka – przedsiębiorstwo państwowe, spółka realizująca misję publiczną w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, ze zm.), lub spółka, w której prawa z akcji albo udziałów Skarbu Państwa w latach 2007-2022: a) wykonywał minister kierujący działem administracji rządowej lub pełnomocnik rządu; b) wykonywała państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która jest podległa ministrowi kierującemu działem administracji rządowej lub jest przez niego nadzorowana; c) wykonywała inna spółka, w której prawa z akcji albo udziałów Skarbu Państwa wykonywali minister kierujący działem administracji rządowej, państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która jest podległa ministrowi kierującego działem administracji rządowej lub jest przez niego nadzorowana (art. 2 pkt 5 projektu).

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, ze zm.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Komisja powinna wydać decyzję administracyjną, w której: a) stwierdza działanie osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1 projektu, pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej i, o ile uzna to za niezbędne, zarządza środki zaradcze, o których mowa w art. 36 ust. 1⁸; b) stwierdza wydanie decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 projektu, i zarządza jeden ze środków zaradczych, o których mowa w art. 37 ust. 1 projektu⁹; c) stwierdza, że działanie osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1 projektu, nie było działaniem pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej (art. 35 projektu).

Projekt zakłada, że w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a. z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 k.p.a. Przepisy k.p.a. nie będą również stosowane do czynności sprawdzających, o których mowa w art. 19 ust. 1 projektu (art. 39 ust. 1-2 projektu).

Do spraw określonych w art. 22 projektu (dokonywanie przez przedstawicieli środków masowego przekazu utrwań obrazu i dźwięku) oraz w art. 40 ust. 5 projektu (coroczny raport z działalności Komisji) nie będą miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych¹⁰.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

⁸ Środki zaradcze, o których mowa w art. 36 ust. 1 projektu, obejmują: 1) cofnięcie poświadczenia bezpieczeństwa lub nałożenie zakazu otrzymania poświadczenia bezpieczeństwa na okres do 10 lat od dnia wydania decyzji administracyjnej; 2) zakaz pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres do 10 lat; 3) cofnięcie pozwolenia na broń, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955, ze zm.; dalej: u.b.a.), lub nałożenie zakazu posiadania pozwolenia na broń na okres do 10 lat od dnia wydania decyzji administracyjnej.

⁹ Środki zaradcze, o których mowa w art. 37 ust. 1 projektu obejmują: 1) uchylenie decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał tę decyzję; 2) uchylenie decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał tę decyzję; 3) stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 poz. 2000, ze zm.; dalej: k.p.a.); 4) stwierdzenie, że decyzja administracyjna, która została wydana pod wpływem rosyjskim na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, została wydana z naruszeniem prawa i wywołała nieodwracalne skutki prawne, o których mowa w art. 39 ust. 4 oraz wskazanie okoliczności, z powodu których nie można uchylić tej decyzji.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.

Poselski projekt ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Autor:

Konrad Kuszel

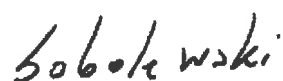
ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski